

PETRA STIENEN

● Petra Stienen (1965) is geboren en getogen in Roermond. Na haar middelbare schooltijd studeerde ze Arabisch en Midden-Oostenstudies in Leiden, Caïro en Londen.
● Ze werkte bijna tien jaar lang op de Nederlandse

ambassades in Egypte en Syrië. Ook was zij plaatsvervangend hoofd van de afdeling Noord-Amerika op het ministerie van Buitenlandse Zaken. In 2009 gaf ze haar ambtelijke loopbaan op. Tegenwoordig is ze publiciste en freelance adviseur.

● In 2008 verscheen haar boek *Dromen van een Arabische Lente* (uitgeverij Nieuw Amsterdam). Stienen verscheen de afgelopen periode regelmatig op tv als Midden-Oostdeskundige. Momenteel is ze bezig met een boek over Limburg.

'Enorme passie voor verandering'

Deze maand bezocht Petra Stienen de stad Caïro, waar ze jarenlang woonde en werkte. Stienen wilde met eigen ogen zien wat de Arabische Lente in Egypte heeft losgemaakt. „Wat me opvalt, is de enorme passie bij de bevolking voor verandering en het gevoel dat ze het zelf hebben gedaan". Tegen alle negativiteit, doemdenken en mogelijke gevaren in. "

DE ARABISCHE LENTE

De Arabische wereld is in rep en roer nu de bevolking in Tunesië, Egypte en Libië en andere landen de roep om verandering en democratisering in daden heeft omgezet. De hervormingsbeweging in het Midden-Oosten, die onder meer leidde tot het aftreden van president Ben Ali van Tunesië en zijn Egyptische collega Mubarak wordt ook wel aangeduid als de Arabische Lente.

Ook de KEERZIJDE kent een andere kant

Limburg is niet het Midden-Oosten, maar arabiste Petra Stienen ziet wel degelijk parallellen. De in Roermond opgegroeide oud-diplomate droomde drie jaar geleden al van de nu in alle hevigheid losgebarsten Arabische Lente. En met Limburg komt het ook wel goed. Het verhaal van een optimist, die niet alleen de keerzijde wil zien.

door Hans Goossen

Ze mag zichzelf inmiddels een bekende Nederlander noemen. Petra Stienen zat regelmatig aan bij Pauw & Witteman en mocht ook via andere media haar visie op de recente ontwikkelingen in de Arabische wereld laten horen. Arabiste, 45 jaar oud, geboren en getogen in Roermond. Oud-diplomate in Caïro en Damascus. In 2008 verscheen haar boek *Dromen van een Arabische Lente*. Het seizoen dat nu het Midden-Oosten daadwerkelijk op zijn kop heeft gezet.

„Het is een goede zaak dat we er nu achter komen dat ook aan de andere kant van de Middellandse Zee mensen wonen die eigenlijk hetzelfde nastreven als wij. Die ook gewoon een goed leven willen voor zichzelf en hun kinderen en welvaart willen creëren. Ik krijg natuurlijk vaak de vraag of ik het heb zien aankomen. Ik beschik niet over voorspellende gaven, maar ik heb wel het verlangen naar verandering gevoeld. De veerkracht en moed bij mensen gezien, hun weerbaarheid. In die zin ben ik niet verrast door wat er nu gebeurt."

Dit in tegenstelling tot vele anderen in de westerse wereld. „Het is ook een kwestie van het willen zien", benadrukt Stienen. „We hebben de neiging ons op één kant van het verhaal te focussen en dan met name de negatieve kant. Die is er zeker in de Arabische wereld, dat ga ik niet ontkennen. Er is veel armoede, geweld, de participatie van vrouwen laat te wensen over. Allemaal waar, maar er lopen ook al decennia mensen rond die proberen de boel te veranderen. Onze focus op het negatieve maakt dat we bijna de andere kant uitkijken. Hoop en verlangen kun je niet herkennen met een eendimensionale blik."

Stienen krijgt voortdurend de vraag wanneer haar tweede boek over de Arabische wereld verschijnt. „En dan zie je ze kijken als ik zeg dat ik nu bezig ben met een boek over Limburg, over de buurt waarin ik ben opgegroeid. Limburg? Ja, want daar spelen dezelfde thema's: vrijheid, emancipatie en hoe gebruik je je talenten. Het wordt een boek rond vier G's: God, gezin, gezelligheid en Geert." Een boek, dat ook voor Limburg het eendimensionale beeld moet bijstellen. „Ik voel echt de urgentie om dit boek te schrijven. Ik hoor mensen praten over Limburg, over de Limburgers, over Wilders. Als ik dan zelf zeg dat ik ook uit Limburg kom, reageren ze verbaasd. Kennelijk vinden ze me te werelds. Dat hadden ze niet gedacht. Het is als met die Arabische wereld. Mensen focussen op één aspect,

Petra Stienen op de brug naar het Tahrirplein in Caïro, de plek waar de Egyptische revolutie tot bloei kwam.

foto Bart Burghgraef

maar er is ook dat andere verhaal. Dat wil ik vertellen." Dat andere verhaal, dat het zuidelijkste deel van Nederland niet afschrijft als een PVV-provincie, als een verloren gebied, als een reservaat voor gefrustreerde Calimero's. Het verhaal van mensen die ook Henk en Ingrid hadden kunnen zijn, maar juist heel bewust een andere keuze maken. „Hoeveel procent van de stemmen trekt Wilders? Landelijk vijftien tot twintig

procent, in Limburg 25 procent? Is dat veel? Ja, maar ook dan kiest 75 procent niet voor hem. En toch geven we Wilders bijna honderd procent van de aandacht. Ja, hallo!" Voor haar boek keert Stienen veelvuldig terug naar de Donderberg, de wijk waarin ze groot werd. Waar ze haar vader hoorde zeggen dat meisjes meer baat hadden bij een goede man dan bij een gedegegen studie. Die wijk die haar te klein werd, waaraan ze zich wist te

ontworstelen, maar die ze nu leert herwaarderen. „Ik merk dat ik vrolijk word als ik over Limburg praat." Aan doemscenario's heeft Stienen een broertje dood. Ze is een geboren optimist en daarvoor wenst ze zich niet te verontschuldigen. „Wat is daar dan verkeerd aan? Je moet licht aan het eind van de tunnel blijven zien. Optimisme geeft mij energie, die energie wil ik ook bij anderen losmaken. Waar zijn we beland als wantrouwen de

norm is en vertrouwen gezien wordt als naïviteit?" Optimistisch ja, maar daarmee zegt ze niet haar ogen te sluiten voor de keerzijde. Die ook in de Donderberg gemakkelijk te vinden is en helemaal als je ernaar op zoek bent. „Ja, er gebeuren nare dingen. Criminaliteit moet je aanpakken, of die nu gepleegd wordt door Achmed, Slovan of Geert. Duw die jongens niet in een bepaalde hoek, alleen omdat het Ma-

rokkanen zijn. En als je het al Marokkanen wil noemen, zijn het onze Marokkanen. Die jongens zijn hier geboren en getogen. De PVV heeft het over straatterroristen. Er zitten inderdaad criminelen tussen, maar het gros bestaat uit meelopers." Stienen snapt best dat de in de buurt rondhangende jongeren door andere bewoners als intimerend worden ervaren. „Maar ik kijk ook naar die jongens zoals ik naar mijn ook niet zo brave

'Ik word vrolijk als ik over Limburg praat'

broertje van dertien zou kijken. Met dezelfde mengeling van optimisme en vertederdheid. Ik zie ook de puistjes, het dons op de kin." In elk geval mogen we er geen moslimprobleem van maken, bezweert Stienen. „Die jongens doen juist alles wat echte moslims niet doen. Kijk eens naar de normen en waarden van een rechtgeaard moslim: Je zorgt voor je familie, houdt van God, werkt keihard voor je kinderen. Je drinkt niet, gedraagt je net-

jes en leert je kinderen om zich beleeft te gedragen. Komt je dat bekend voor? Nou?" Toen ze bezig was met haar eerste boek dronk ze thee met Egyptische boerinnen in Fayoum. „Joh, het was alsof ik terug was in mijn jeugd, op verjaardagsvisite bij mijn tante Mia uit Buggenum. Ha, als je geen tante Mia hebt, ben je geen echte Limburger hè. Maar het was een feest van herkenning. Die boerinnen vertelden dezelfde verhalen als mijn tantes. Dat ze zo hard moesten werken, dat ze tien kinderen aan hun rokken hadden hangen. Kwaad op die kerels die niets uitvreten, maar wel rondhangen in het café. Op de kast gewijd water uit Mekka. Waar kennen we dat van? Bij mijn tantes stond er Lourdeswater, maar verder?" Stienen pleit ervoor om te blijven zoeken naar ongebruikte talenten in eenieder. „Schrijf hele groepen mensen niet bij voorbaat af. Heb vertrouwen dat ze hun eigen kracht kunnen aanwenden voor positieve veranderingen. We zullen in de komende jaren hun talent hard nodig hebben met alle vergrijzing en krimp in Limburg. Een duwtje in de rug op het juiste moment doet meer wonderen dan hen voortdurend de grond in te trappen. Wat doen we? Bevestigen we mensen in hun machteloosheid of vragen we hoe ze het anders willen?"

Vragen, die haar vader, een in de wao-fuik verstrikt geraakte huis schilder nooit gesteld zijn. „Hij is nooit op zijn talenten aangesproken, hem is nooit de vraag gesteld wat-ie nog meer kon." Een voorbeeld hoe het ook kan, is haar eigen moeder, die wel uit het bijstandsmoeras wist te kruipen. „Via een opleiding sociaal werk en een Melkertbaan is ze op haar 51ste voor het eerst gaan werken. Ze is nu 64 en werkt nog steeds. Ik ben zo trots op haar."

Lente staat voor bloei, vooruitgang en verandering. In de Arabische wereld, maar ook in Limburg. „De PVV wil Limburg teruggeven aan de Limburgers. Welk Limburg dan? Dat van de tantes van mijn moeder, die keihard moesten werken om aan armoede te ontsnappen? Dat van de pastoor en de hoge heren die alles bepaalden? Of dat van vlaai, schutterij en zuurvlees? Zijn dat de aspecten die Limburg over honderd jaar ook nog te bieden moet hebben? Of durven we Limburg te zien als een provincie midden in Europa waar we een actieve rol kunnen spelen? Lees de canon van de Limburgse geschiedenis maar eens. Daarin staat een verhaal van ene Derck uit Sibbe in de achttiende eeuw. Die man is nooit zijn dorp uitgeweest, maar veranderde zeven tot acht keer van nationaliteit. Veranderingen zijn van alle tijden. Daar moet je mensen niet bang voor maken."

Het Onbehagen

Limburg mien land. Toen, nu en in de toekomst. De politieke partij die van oudsher heerste, is weggevaagd door de partij die Limburg 'terug wil geven' aan de Limburgers. Achter die revolutie gaat een breed onbehagen schuil. Wie zijn wij? Hoe denken we echt over onszelf, onze cultuur, onze verhouding tot de rest van Nederland en de problemen van onze tijd? In een serie die zal lopen tot het einde van 2011 gaan verslaggevers van deze krant op zoek naar antwoorden op die vragen.

Heeft u tips of wilt u een bijdrage leveren aan het project 'Het Onbehagen' mail dan met p.van.gageldonk@mgl.nl of j.van.de.beek@mgl.nl.

Of volg ons op www.limburger.nl en praat mee op de Facebook-groep Het Onbehagen.